

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre . . . 8 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 „ — „

Helyben házhoz hozva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 12 frt — kr.
 Negyedévre . . . 3 „ — „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, szeptember 6.

A politikai élet.

A véget ért nyári szünetben sem szünetelt ugyan a politika, sőt két nagy politikai esemény, a Reichsrath ülészakának berekesztése és a kiegyezési konferenciák ugyancsak nagy hullámokat vetettek a politikai életben, de tulajdonképpen csak tegnap nyílt meg a parlamenti élet.

A parlamentnek mindkét háza csak formális ülést tartott ugyan, de a képviselőház formális ülésén már magasra csapkodtak a politikai élet hullámai, sőt megásták a »tiszelt Ház« alelnökének sírját is.

A félhivatalos lapok ugyan azt hisztelik, hogy az alelnökségről lemondó Berzeviczyt újra fellepteti alelnöknek a szabadelvű párt és ha Bánffy komolyan akarja, meg is választja a többség, de hogy az esetleg újra megválasztott Berzeviczynek a tegnapi események után nem lesz tekintélye, az több, mint bizonyos.

Badeni is megpróbálta Abrahamovicz-czal, Thun gróf pedig a kevésbé kompromitált Fuchsszal másodszor is a bécsi nem igen »tiszelt« Ház kormányzását, de az irigység sem foghatja rá, hogy ez az újra megválasztás valami sikerült politikai esemény lett volna.

A magyar parlamentben is voltak

ugyan szerencsétlen kezű elnökök, Szapáry Gyula grófnak hirtelen felszínre került házelnöke, aki néhai jó Péchy Tamást kibuktatta nyugalmas székéből, a jelenlegi miniszterelnök is ezek közé a szerencsétlen kezű házelnökök közé tartozott, de a bécsihez csak némileg is hasonló elnökválságok és ebből kifolyó bajok még eddig ismeretlenek voltak a magyar parlamentben. Berzeviczy újra megválasztása éppen alkalmas lenne az ilyenek meghonosítására.

A pártklubbokban is megkezdődött a parlamenti élet. A szabadelvű párt népes gyűlése teljesen megelégedett Bánffy miniszterelnök szintelen felvilágosításaival. Még csak egy hang sem emelkedett az iránt, hogy már az ischli és budapesti konferenciák idején összekellett volna hívni a pártot, melynek a kormány felelősséggel tartozik és tájékoztatni kellett volna azt a kormány szándékáról. Sőt még most sem látta idejét Bánffy miniszterelnök és pártvezér annak, hogy a kiegyezés eshetőségeire vonatkozólag programot adjon. A párt azonban evvel is tulságosan meg volt elégedve, sőt Hegedüs indítványára bizalmat is szavaztak a párt vezérének a »bölcstapintatoláthatott programmszerű nyilatkozat«-ért. Ilyen az élet a szabadelvű párt klubbjában.

Az ellenzéki klubbokban harczi-

kedv uralkodott. Ugy látszik, érzik, hogy elérkezett az ő idejük, hogy ismét kezeik közt van a kormány. A függetlenségi pártkörben tulságosan is harczi-as a hangulat. Akár csak a bécsi parlament ellenzéke, vaktában, mielőtt ismerné a kormány javaslatát, elhatározzák az obstrukciót. Azt hisszük a kormány ettől az obstrukciótól fél legkevésbé. Tudja már a nyitját, hogyan lehet ezt az obstrukciót leszerelni. Az ellenzék másik két árnyalata még nem fujta meg a riadót, de a hangulattól úgy látszik, hogy lábhoz tett fegyverrel várja a csatajelt.

A mai ülésen már teljes erővel harogott a parlamenti élet nyitánya. Eötvös-Karolusz Géza és Kossuth Ferencz már kivágták a magas C-t, belevonták a vitába a kiegyezés ügyét, melynek jegyében indul meg a kampany. Hogy akik most elsők léptek a küzdőtérre, elsők lesznek annak idején a visszavonulók között és azt nagyon valószínűvé teszik a multak tanulságos eseményei. De ez a következtetés nem igen alterálja a vezető férfiakat. Ők abban találják a következetességet, hogy akkor is megtartsák a vezetőszerpet, mikor a visszavonulás megkezdődik.

Pénteken Lukács miniszter megtartja a pénzügyi exposét, akkor már teljes erejében lesz a politikai élet annyira, hogy még a kilátásba helyezett két heti vakáció sem fog szünetet hozni a politikában.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Katonásdi.

Irta: Alexandrowna.

»Ládámát tolvajtól nem féltém én,
 Mert oly üres, mint sok tudós feje;
 Szivemben hordom kincseim — szivem
 Sok szép emlék kincsével van tele!«

Igy énekel nemzetünk koszorús költője, Petőfi Sándor. Versének első passzusát nem merném oly feltétlenül aláírni, sőt ellenkezőleg, — megköszönném szépen, ha valaki távollétem alatt betörne az eszcsájgos ládámba és el találná emelni féltett kincsemet, az ezüst kanalakat; — azonban annál jobban értek egyet vele abban, hogy jól esik az embernek a kellemesen töltött napokra visszagondolni sok dolog az ilyen szép emléket szivünkben hiven megőrizni. Kérem azonban a nyájas olvasót, ne tessék azt hinni, hogy valami érzelmdus históriára, regényes reminiscenciára hivatkozom — éppenséggel nem. Az effélék legjobb szerettek békén nyugodni a szívek mélyén: »les reliques du coeur ont aussi leur poussière — sur leurs restes sacrés ne portons pas la main!«

A mit most el akarok mesélni, ez egy mulatságos kis kirándulás a Pilis-Csaba mögött fekvő Tinnyére, hová férjemet egy kisebbszertű hadgyakorlat alkalmával elkísértem s a hol oly jól érezem magamat, hogy az ott eltöltött

5 napot méltán sorozhatom legkellemesebb emlékeim között.

Nem mondhatnám ugyan, hogy valami biztatóan kezdődött volna ez az expedíció; csak úgy szakadt az eső, amint a vasuti kupéban ülve keresztül robotgattam a budai oldal csinos fekvésű sváb falucskáit és az imponáns alagutat. Mire Pilis-Csabára érkeztem, valóságos özvíz uralkodott körülöttem. Az állomáson egy ilyen özvízhez tökéletesen méltó, bár négykerekes vén bárka várakozott reám, mely azonban minden baj nélkül, félig uszva, félig zótyogva szállított Tinnyére.

Csendes desperációval ültem e jeles jármű mélyében s bánatosan gondoltam vissza hűtelenül, könnyelműen elhagyott jó otthonomra; fáztam is alaposan és hiába iparkodtam vigasztalni a kies vidék bájaiban gyönyörködni. De fájdalom, a leeresztett ekkó miatt nem láthatam egyebet, mint három pocsetát: kettőt jobbról balról az utfélen s egyet magam előtt a felhuzott spricczléderen. Reggel 8 órára érkeztem meg Tinnyén s beállítottam özvegy Sz.-né nemesi portájára, hol férjem be vala kvártélyozva. Háziasszonyunk igen szívesen fogadott s egy hatalmas csésze meleg kávéval új életre ébreszté elkényszeredett és átfázott állapotomat.

Délután szerencsésen jobbra fordult az idő és kedvező maradt egész ottani időzésünk tartama alatt. Rajtuk kívül a század két tisztje, D. főhadnagy és Cs. P. gróf hadnagy, valamint négy önkéntes tartá a községet megszállva, kikkel együtt étkeztünk a valóban európai szín-

vonalon álló vendéglő külön termében s jól elmulatgattunk a fiatal tisztek egymást érő tréfás csipkedésein. Az önkéntesek komoly grandezával élvezték végig a Tinnyei konyhaművészet remekeit; ajkuk vajmi kevés szót hallattak, azon arany mondathoz hiven, hogy valamint az asszonynak az ekléziában ugy az önkéntesnek a tiszti kaszinóban a neve: hallgass! A néma respektus azonban nem gátolá a tiszt urakat azzal rutul visszaélni és gyerekes mulatságban lelteni örömeiket: egyszer krumpli-puskával próbálkoztak egymásra lövöldözni, másszor meg szappant és vizes bögrét hoztattak maguknak, iszonyu pancsot vittek véghez vele asztalon és asztal alatt, míg végre sikerült papiros tölcseren keresztül akkora buborékokat fujni, mint egy jókora emberfej.

Férjem szabad idejét azzal töltöttük el, hogy bebarangoltuk a falu minden zugát és környékének hegyeit, völgyeit; megtekintettük a házat, melyben Kossuth lakott a 40 es évek elején, amint azt ott egy megkoszorozott emlékmű hirdeti; bejártuk a temetőt s kibetűztük a mohos sarkok néha csudálatosan naiv feliratát; megmásztuk a szomszéd dombokat s az immár sárguló fűbe letelepedve el-el nézegettük a távoli hegyek kimagasló ormait. E közben feltűnt nekünk, hogy a talaj, melyen jártunk és ültünk, valóságos konglomerátuma a legkülömbözőbb csigahéjaknak; csak ugy fehérlék mindenütt a föld a miriádnyi kisebb-nagyobb, széjjel ázott vagy éppen maradt kagylóktól. Ez a terület tehát valamikor, sok ezer

Majd ha megnyílik! Ez most a jelszó a politikában. Kiegyezési válságunk megoldása ugyanis a szeptember 26-ra összehívott Reichsrath-tal hozatott kapcsolatba olyaténképen, hogy a vezető politikusok még egyszer kísérletet tesznek a kiegyezési ügyek törvényes rendezésére, mindkét ország törvényhozása által. Míg ez megindul, eltelik több, mint egy fél hónap és az óhajtott siker még sem biztos. A Reichsrathnak annyira remélt életképessége, mint oly sokszor már — ezuttal is elmarad, legalább a jelek erre mutatnak. A gyűlés német nemzetiségű párt tagjai ugyanis nem azon módokat keresik, melyek a tárgyalás nyugodt folyását megteremték, hanem ellenkezőleg azon módokon törnek fejeiket, melyek az u. n. életképességnek még csak látszatát is megsemmisítik. Még csak azzal nincsenek tisztában ezek az urak, hogy a tárgyalásokat lármával robbantsák szét, vagy folytonos közbeszólás, vitázás, indítványozás, interpellálás által hiúsítsák meg annak eredményes folyását.

Ránk nézve közömbös teljesen, hogy a tisztelt német nemzetiségi osztrák pártvezérek melyik eszközt fogják használni tervük kivitelezésében, csak az eredmény a fő, hogy velük ismét nem lehet beszélni és bizvást kikészítetjük azon még hátralevő eszközöket, melyekre »bölcsek tapintattól áthatott« miniszterelnökünk oly nyugodt s biztos hangon hivatkozott s ez pedig az 1867: XII 68 § és az 1898: I. t. cz. alkalmazása; valamint hogy Thún gróf osztrák miniszter is készenlétben tarthatja a császári megnyitót mellett a berekesztő, vagy elnapoló császári leiratot is.

ORSZÁGGYÜLÉS

A képviselőház ülése.

Budapest, szeptember 6.

Tizenkét óra után bejött Szilágyi. Az ellenzék újra éljenzi, de egy kissé gyöngébben, mint tegnap.

Apróbb bejelentések következtek. Az ellenzék és a jobboldal is türelmetlenül hallgatta.

— Bemutatom a miniszterelnök átiratát, — mondja az elnök.

— A 30 millióról? — kiáltja egy éles hang.

— Bemutatom a miniszterelnök másik átiratát, — szól az elnök.

— Sokat levelez, akár Wlassics! — kiált az előbbi hang nagy derűtségben.

— Bemutatom *Berzeviczy Albert lemondását* az alelnöki állásról.

— Éljen! Éljen! — dörög a baloldal percekig.

Most bejelenti az elnök, hogy *Eötvös bizalmatlansági indítványt* adott be a kormány iránt és ennek indoklására a hétfői napot tűzi ki.

Mielőtt az interpellációkra került a sor, *Győri Elek* kívánságára felolvasták az *interpellációkat: Kossuthét, Bodáét és Mócsyét*, mely utóbbi kérdezi, hogy a kormány a serdülő ifjúság erkölcsi javításáért mit szándékozik tenni?

— Ős-Budavára! — kiabáltak balfelől.

Bánffy és Erdélyi egy-egy törvényjavaslatot adtak be, azután Bánffy előterjesztést tett a jövő napirendre.

A munkarend.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök péntekre az alelnök választást, szombaton a pénzügyminiszter expozéjának előterjesztését ajánlja, hétfőre már van napirend.

Szentiványi Árpád felvilágosítást kér a miniszterelnöktől a kiegyezési válságra nézve, mert az országot nem lehet tájékozatlanul hagyni. (Helyeslés).

Bánffy miniszterelnök azt feleli, hogy ugyis interpellálnak, majd felel akkor erre a kérdésre Kossuthnak. Addig talán türelemmel lehetnek.

Apponyi Albert gr. szerint addig nem lehet a napirend fölött határozni, míg a miniszterelnök nem nyilatkozik. Tehát függesszék fel a határozatot.

Polónyi Géza felolvassa Bánffy ama beszédét, melyben megígéri, hogy oly időben terjeszti be a kiegyezési javaslatokat, hogy azok

még decz. 31-ike előtt törvényvé váljanak. Semmi közünk ahhoz, hogy a Reichsrath mit határoz. Itt nem lehet provizóriumot provizórium után csinálni. (Tetszés balról). Az önálló vámtérületet most már kötelessége a kormánynak megcsinálni s ő maga részéről mindent el fog követni, hogy ennek meghiusítását megakadályozza. (Zajos helyeslés balfelől).

— Ez a mi Dreyfus-ügyünk! — kiáltja Hentaller Lajos.

— Az Ördögszigetre küldték! — kiáltották mások.

A vita *Gajári*-val megszakadt és áttértek az interpellációra.

Kossuth Ferencz a következő interpellációt terjeszti elő:

1. Milyen szándékai vannak a kormánynak arra az esetre, ha a bécsi birodalmi gyűlés határozatképtelenné bizonyulna?

2. Milyen elvek alapján szándékozik a kormány az 1898: I. törvényezikk 3. szakaszának eleget tenni?

3. Mikor szándékozik az 1867. XII. törvényezikk 68. szakasza alapján lenndő állandó szabályozás iránt a magyar országgyűlés elé az 1898. I. törvényezikk 5. szakaszának értelmében javaslatokat terjeszteni?

A miniszterelnök ezen kérdőpontokra azonnal válaszolt, elmondva ugyanazt, amit párthivei között a szabadelvű klubban nagy gaudiumok kíséretében mondott. A baloldaltól óriási zaj követi egyes kijelentéseit a kiegyezés ügyében.

A választ a többség tudomásul vette.

Dreyfus-ügy.

Budapest, szept. 6. (Saját tud. táv.) Párisból sürgönyzik: A Figaró szerint *Saussier* tábornok azért vonakodott a hadügyi tárczát elvállalni, mert annak idején mint Páris katonai főparancsnokának többször kellett végrehajtó közegként a Dreyfus-ügygel foglalkoznia és azért jobbnak látta, ha ebben az ügyben

esztendeje, tengerfenék lehetett. Mily különös elgondolni, hogy a hol most erdő mező zöldel és hervad, ember, állat békén éli világát, hogy itt valamikor zúgó hullámok hömpölyögtek, melyek tán egész Pest vidékét és az Alföldet eláraszták s tán csak a budai és váci hegyek legmagasabb csúcsai emelkedtek ki mint kis szigetek és előfokok a hatalmas oceánból.

Egy este a szomszéd Pilis-Csabán tartózkodó Z. tábornok, egy igen kedves öreg lengyel nemes azzal tisztel meg asztaltársaságunkat, hogy átjött hozzánk vacsorára. Persze mindent elköveztünk, hogy a magas vendég jól érezze magát körünkben. A vendéglő érdeműs gazdája nagyszerű lakomát penderített; csak úgy usztunk a pezsgőben és ropogtattuk a tegnapi Kugler-süteményt a helybeli cigánybanda tüzes muzsikája mellett. Semmi sem zavarát meg az ünnepély fényét és kedélyességét, még az sem, hogy a kiszolgáló huszár, ki máskor példás ügyességgel végzé az asztal körüli teendőit, valószínűleg a generális és kísérete által sodrából kihozva, az őrnagy ur nyaka közé talált szervirozni valami hideg salátafélét.

Vacsora után tánczhelyiséggé alakult át a vendéglő tágas udvarra. Népség és katonaság ugyancsak tüzesen járta a csárdást s a fiatal tisztok és önkéntesek is alaposan kiforgatták a falu népeit. Egy megállapodottabb koru, gyérülő hajzattal ékeskedő kapitány egy darabig csak küzdött az általános tánczdüh ellen, míg végre neki is a lába szárába szállt a jókedv s derékon ragadva a vendéglős tenyeres-talpas szakácsnéját, cseh ember léte olyan ropogós csárdást lejtett el vele, általános derűtség közepett, mint a parancsolat.

A tábornok oly jól mulatott e vidámság

közben, hogy csak úgy éjjel tájban jutott eszébe a hazamenetel. A Rákóczy induló zengzetes hangjai s a közönség lelkes éljenzése mellett kapaszkodott fel tisztjeivel együtt egy hosszú szekérre s robotott vissza Pilis-Csabára.

Mánap este egy helybeli földbirtokos családjához, Vársárhelyi Gyuláékhoz voltunk meghíva valamennyien. Batran elárulhatom a háziur nevét, mert úgy is eléggé ismeretes a történelemmel és régészettel foglalkozó körökben, sőt meg is van örökítve a természettudomány lapjain, a mennyiben egy általa felfedezett, eddig ismeretlen csigafaj az ő tiszteletére »Tinnyea Vársárhelyi«-nek lett elnevezve. A mint hogy házigazdánk tüzetes tanulmányok tárgyává is tévé a már említett különféle fosszil kagylóféléket és érdekes gyűjteményt állított össze a faluja határában talált ritka példányokból.

Szívélyes készséggel mutogatta meg nekünk kis muzeumának kincseit: hatalmas kőből faragott hamuvedreket, melyek még a kelta előidőkből származnak; olaj festményeket, köztük a Wesselényiek és Rákóczyak ősapáit a 16. századból; régi pénzeket, legtöbbször római és magyar eredetűeket. Igen érdekesek az Árpád-korabeliek; egyiken egész világosan olvasható (ez Szt. István idejéből való) e körirat: STEPHANUS REX. A zöld posztóval bevont falon pedig egész arzenálja függ a mindenféle nemzetek és korszakok fegyvereinek. A gyűjtemény disze egy ősmagyar vas buzogány, eredeti csifrasággal telerótt nyéllel. Ezért egyszer egy híres svájci régész 400 forintot és ráadásul két — gyönyörű tehenet ígért mostani tulajdonosának. Eredetiek a régi magyar és hun, tarj nélküli, szurony alakú sarkantyúk; sarkon tű, amint tudósaink e szövegeket megfűjték.

Egy régi kard szomorú időknek lehetett tanuja, ezt bizonyítja a belevéselt gyászos emlékü évszám: 1526. Valjon hány turbános fejet röpíthetett le a porba, míg kicsorbult s kihullt vitéz gazdája kezéből, kivel együtt aztán elnyelte, a honnan e fegyvert kiásták — a föld gyomra? Egy másik kard azonban szebb idők hajnalhasadását hirdeti a pengéjén viselt jelszóval, melynek üdvriadalától egykor visszhangzott a százados lidércnyomás alól felszabaduló keresztény világ: »Vivat Princeps Eugenius!«

Aztán egy csomó régi, a 14. és 15. századból fennmaradt pergamen-iratot mutatott meg házigazdánk: közte egy ó szláv szövegű, mely muzeumokban is legnagyobb ritkaságszámba megy mai napság; továbbá egy érdekes gyűjteményét eddig ki nem adott leveleknek, melyeket Kossuth Lajos intézett Vársárhelyi ur atyjához, midőn pár évig Tinnyén tartózkodott.

Hogy értékes könyvekben nem szűkölködik e szép gyűjtemény, az magától értetődik; kár, hogy nem érünk már rá azokat alaposan megtekinteni s csak egy 17. századbeli, kéziratú imakönyvet, meg egy valamivel későbbi eredetű ódon szakácskönyvet lapozgattam. Későre járt már az óra s ideje volt, hogy bucsuzzunk e háztól, hol annyi szépet láttunk, melynek lakói oly igazi magyaros vendégszeretettel fogadtak bennünket, idegen jövevényeket.

Mánap 5 órakor reggel ismét utnak indultam Pest felé, s amint jöttem épp oly zuhogó esőben hagytam magam mögött Tinnyét, girbe-görbe utcával, hanyatló nemesi kuriával, barátságos embereivel és milliónyi apró fehérle csigahéjaival együtt.

más terem világosságot. A lapok kijelentik, hogy Zurlinden tábornok Faure elnök biztatására vállalta el a hadügyi tárczát. A lapok többsége szerencsét kíván az országnak Zurlinden emez elhátározásához, dicsérettel említi, hogy Zurlinden a mostani nehéz és veszélyes helyzetben nem habozott a kényelmes párisi kormányzói állást a hadügyi tárczával fölcserélni és ama véleményt fejezi ki, hogy egy katona meghívása a hadügyminiszterségre biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a hadsereg hagyományos becsülete nem fog csorbát szenvedni. Ezzel szemben szigorúan elítélik a lapok Cavaignac ügyetlenségét, logikátlanságát és következetlenségét. Az Echo de Paris azt hiszi, hogy a kormánynak néhány napra lesz szüksége, míg a Dreyfus-per újra felvételének kérdésében határozhat. A lapok kifejtik egyébként, hogy az újra fölvétel, ha a tegnapi minisztertanácson nem hoztak is erre nézve hivatalos határozatot, mégis bizonyos már és úgy lehet a dolgot tekinteni, mintha a megfelelő eljárás már meg is volna indítva. A Journal kijelenti, hogy a Dreyfus-család jogi tanácsadói követelni fogják az eljárás nyilvánosságát, hogy minden kételet eloszlassanak Dreyfus ártatlanságára nézve. A védelem előtt ismeretes, hogy a Dreyfus-ügyre vonatkozó iratok között szuveréneknek és külföldi hatalmak diplomáciai képviselőinek levelei is vannak, de nem hisz ezek valódiságában és követelni fogja ennek bizonyítását. Egyébként el van szánva, hogy kizárólag törvényes eszközökhöz nyul. A Matin azt mondja, hogy Picquart tegnap kérvényt irt alá, a melyben ideiglenes szabadlábra helyezését kéri.

Páduai Szt. Antal szobra a Szent László templomban.

Alig van igazságtalanabb szemrehányás, mint hogy az egyház ellensége minden ujtásnak, minden elevenségnek. Ellenkezőleg, aki csak futó pillantást vet is az egyház belső lelki életébe, folyton meg-megújuló élet tavaszában fog gyönyörködni. Mily gyönyörű virága az új tavasznak pl. a lourdesi Szűz tisztelete; illatával átlengi a haldokló század második felét; mily gyönyörű fejlődő bimbó *Páduai Szt. Antal*, a kenyér-adó szent tisztelete, mely alig nyolcz éve fakadt *Toulonban* s az évszázadok óta oly kedves szentet még kedvesebbé tette a keresztények szívében. Szent Antal a jövő szentje a keresztény szociálisták vezérszavára, melynek fénye mellett az egyház megfogja találni az utat, melyen haladva a szegények sorsát elviselhetővé teszi.

Egy nagylelkű jótévő urinő hasonló gondolatoktól vezéreltetve vállalkozott rá, hogy e kedves szentnek szobrát emel a *Sz. László* templomban. *Vinkler* József püspök, a szegények gyámola fogja fölszentelni azt holnap, Kisasszonynapján. Bizonyára a rendesnél is sokkal többen fognak tolongani a szép kis templomban s Várad hitéletében mély nyomot fog hagyni ez a nap.

A szobornak közvetlenül a kórus mellett a hajó jobb oldalában építették (*Sztarill* János) csinos, magas fülkét, barock, oszlopos kerettel, mely barnán van márványozva s mely fölött kereszt ragyog. A fülke belseje azurkékre van festve. Az életnagyságu gipsz-masszából készült

művészi kivitelű szobor *Mayer* müncheni műintézetéből került s méltó a világhírű czég nevéhez. Szent Antal — üde ifju szerzetes, barna kámzsával — ölében a kis Jézust tartja, jobb-jában liliomszálat. A gyönyörű kised balkezét szívéhez szoritja, jobb kezét intőleg emeli föl mintegy az isteni szeretet titkára oktatra az áldott lelkű szerzetest. Lehetetlen megindulás nélkül szemlélni a kedves szent alakját, melyet egy *Murillo* egykor kifogyhatatlan lelkesedéssel, ihletett művészettel ábrázolt.

A szobor mellett elhelyezett perselyben begyűlt fillérekkel a zordonabb idő beálltával kenyeret fog süttetni a plébános s kiosztja *Szent Antal* kenyerét a szegények között.

Szívvel gratulálunk az újavárosi híveknek a gyönyörű szoborhoz, melynek szemlélete az irgalom s könyörület legszebb sugallatait fogja teremni.

Dr. N. Gy.

A kereskedelmi iskola megnyitása.

A nagyvárad keresk. iskola megnyitása tegnap, szeptember 6-án d. u. 3 órakor volt a »Keresk. Csarnok« disztermében. Ott voltak:

Dr. König Gyula, dr. Bulyovszky József, Ragány János, Reismann Mór, Huzella Gyula, Janky József, dr. Hoványi Gyula, Ternyei Antal, dr. Márkus László, dr. Sarkadi Lajos, Réz Mihály, Stark Gyula, May Sándor, ifj. Moskovits Mór, Moess Károly, Potássy János, Vidovich Bonaventura igazgató, Dr. Kun Gyula, Léderer Dávid, Farkas Izidor, Kotzmann János, Ferenczy Lajos, Erber Imre, dr. Goldstein (Gerő) Sándor, Winkler Lajos, Várad Mór, Báthory Ferencz, Lévy Zsigmond stb. és a tanuló ifjuság.

Az ünnepélyt *Reismann* Mór elnök nyitotta meg igen talpraesett magyar beszéddel, melyben rámutatott a kereskedelmi műveltség és kiképzés szükségére, remélve, hogy a »Kereskedelmi Csarnok« által átvett felső kereskedelmi iskola hivatását a legjobb sikerrel fogja teljesíteni. Az éljenzéssel fogadott beszéd a következő:

Tisztelt Uraim!

Még ötven évvel ezelőtt a magyar vidéki kereskedő képzettségéhez elég volt, ha olvasni, írni és számolni tudott, ha egy fiatal ember önakaratából, alkatomadtán még a könyvvitelt is megtanulta, az már művelt kereskedő volt.

Nem kellett akkor áruisme, földrajz, keresk. történelem, természetrajz, levelezés és a többi most tudni szükséges tantárgy, mert akkor minden áru- és termény eladási és vételközpontja a nagyobb vidéki városok országos vásárai voltak; oda vitte a kézműipar gyártmányait, ott fedezte a vidéki kereskedő 3 havi szükségletét, oda vitte a földmivelő terményeit, ott vette meg ezeket a fővárosi vagy külföldi nagykereskedő és a vásárokon az értékek kiegyenlítése többnyire készpénzben történt.

Ezen körülmények tették nélkülözhetővé a bővebb ismereteket, de ma, a vasutak, telegraf és telefon századában elmúltak azon idők, ma élénk verseny uralja a kereskedelem valamennyi területét, elannyira, hogy a kereskedő vagy az iparos szenvedélyes kutatóra változott át, ki majd az északi sark közelében, majd a Szahara sivatagján kutatja, ha nem volna-e lehetséges neki újabb terményeket és fogyasztási vidékeket felfedezni?

Kombinációval az egész világot kell átölelni, tudnia kell, hogy a világtenger tulsó oldalán milyen a buzatermés és mennyire fejlődik ott az ipar? hogy az egyik vagy másik országban rend és esend uralkodik-e, vagy vad lázadás háborgatja a kereskedelmet?

Ezért feszülnek az egész földön táviróhuzalok, ezért hálózattá be a tenger fenekét kábelsodronyok; szóval egy hatalmas kereskedelmi forgalom és jelentékeny fejlett ipar korszakát éljük, melybe a kereskedőnek minden tudását és tehetségét kell megfizetni, hogy felszinen tarthassa magát,

Ez a tudás és tehetség tették az angolt, a francziát és a németet a világkereskedelem uraivá, ez a tudás és tehetség, — melyet gunyosan kalmárszellemelemek neveznek — emelték a kereskedők társadalmi állását, sőt az említett nemzetek politikai hatalmát is, ezt a tudást és tehetséget meg kell szerezni a magyar kereskedőnek is, hogy magának kimagasló társadalmi állást és hazájának politikai hatalmat vihasson ki.

Hogy ez Nagyvárad város és Biharvármegye kereskedőinek lehetővé tétessék, a nagyvárad Keresk. Csarnok nem riadt vissza nagy áldozatoktól sem, hogy a felső kereskedelmi iskolát megszerezhesse.

A nagyvárad Kereskedelmi Csarnok nevében átadom ezennel e tanintézetet a tisztelt felügyelő bizottságnak, a tisztelt igazgató urnak és tanári karnak azon kívánsággal és reménnyel, hogy a felső kereskedelmi iskolát a nagyvárad Keresk. Csarnok említett intencziója szerint vezetni és azt a kívánt színvonalra emelni fogják.

Isten segítse Önöket e hasznos fáradozásokban!

Utána *Vidovich* Bonaventura igazgató szép beszédben emlékezett meg a Keresk. Csarnok azon nagy jótéteményéről, hogy a Keresk. iskolát az elenyészettől megmentette. Forró köszönetet mondott *Wlassics* Gyula vall. és közokt. m. k. miniszter urnak, hogy lehetővé tette, miszerint az iskolát a Csarnok oly könnyű szerrel átvehette. Köszönetet mondott továbbá dr. *König* Gyulának, hogy az ünnepélyen szíves volt megjelenni, nemkülönben dr. *Bulyovszky* József polgármesternek is. Végül az ifjusághoz fordult és kitartásra, jó magaviseletre buzdította őket. Külön-külön megemlített egy pár tantárgyat és annak hasznavehetőségét, első sorban megemlékezett a hittanról, továbbá a magyar, német és francia nyelvről, matematikáról, fizikáról stb. Ezután a tanévet megnyitotta.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Szeptember 10. Orvosok gyűlése az Orvos-Egylet helyiségében d. u. 5 órakor.

Szeptember 10-11. A lövészeget szabad díjlövészet. Szeptember 18. A kerékpáregylet virágkorzója délután a Sporttérén.

Szeptember 24-25. Lóversenyek a nagyvárad gyepen.

* **Első mise és áttérés.** *Kozics* Gusztáv, a nagyvárad egyházmegye ifju áldozára 8-án d. e. 9 órakor fogja első szent miséjét az Ur oltárán bemutatni. A primicia az olasz plébánia templomban lesz *Palotay* László apátkanonok vezetésével, mely alkalommal *Pák* Emil fog sz. beszédet tartani. Lélekemelő mozanata lesz a mindig kedves ünnepnek, a primiciának az édes anya *Varkucs* Lidia özv. *Kozics* Mihályné hitletétele, ki ugyanekkor fog visszatérni a római katolikus anyaszentegyház kebelébe. A szent mise után áldást fog osztani az új misés.

* **A honvéd-huszarok nem jönnek.** A honvéd-huszar laktanya építésére felügyelő bizottság tegnap ülést tartott a városházán, majd megtekintette a már majdnem teljesen kész, laktanyát. Dr. Bulyovszky József polgármester elnökle alatt jelen voltak: *Bozóky* Béla, *Száhländer* Károly, *Dus* László, *Komlóssy* József, *May* Sándor, *Sztarill* Ferencz, *Lovas* Zsigmond és *Csordacsics* Ferencz. Az ülés elején elnöklő polgármester előterjesztést tett, hogy bár hivatalos átiratot nem kapott, de magán uton arról értesült, hogy a honvéd-huszarok ez év október havában nem jönnek Nagyváradra, ha-

nem csak a jövő év május havában. A huszároktól már visszavonták a költözési rendeletet. A polgármester e hír hallatára felírt a honvédtárcához. Kifejtette, hogy a terv jóváhagyásával a miniszteriumban késtek s mindazonáltal a miniszter követelte, miszerint októberre kész legyen a laktanya. Ez teljesen el is készül a kikötött időre. Az a legfontosabb, hogy ha nem is költözik be a huszárság, de a félévi lakbért köteles a katonai kincstár megfizetni. A bizottság tagjai tudomásul vették a polgármester intézkedését, de semmi más intézkedést addig nem tartanak szükségesnek, míg a miniszter nem válaszol a felterjesztésre. Ezután kivonult a bizottság a laktanyához. Megvizsgálták, hogy valóban nedvesek-e még a falak. Felülvizsgálták az építkezést. Még kevés tetőfestés és udvar kavicsolás van hátra. A laktanya a helyesbített költségvetésbe felvett 250.000 frtból teljesen elkészül.

* **Az árvaház ügye.** Nagyváradi város árvaházának igazgató választmánya szeptember hó 12-én délután 3 órakor a városházán ülést tart. Ez alkalommal az árvaház átalakítása és a 20-on felül még öt árva felvétele is tárgyalatni fog.

* **Orsz. kongresszus Nagyváradon** Nagyváradnak egy idő óta ki jut az ünnepek, nevezetesebb mozzanatokból. A jövő évben is lesz egy országos kongresszus falai között. A magyarországi kereskedelmi és iparkamarák évenként más-más kamarai székhelyen tartja kongresszusát, a melyen a felmerülő fontosabb kamarai ügyeket beszél meg. A legutóbb Kassán tartott kongresszus elfogadta a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara meghívását, s így a jövő évi augusztus hóban a magyarországi kamarák Nagyváradon tartják országos kongresszusukat.

* **Népkönyvtár Nagyváradon.** A »Szigligeti Társaság« kezdeményezésére annak kebelében és védnöksége alatt alakult s a váraljai közs. fiúiskola V., VI. osztályában elhelyezett »Nagyvárad Népkönyvtár« váraljai osztálya f. hó 1-én ismét megnyílt és a közönség rendelkezésére áll hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap d. u. 5—7-ig. Az alapszabályok értelmében a könyvtár használata teljesen díjmentes; könyvet bármely helybeli állandó lakos vehet ki két ellenőrző bizottsági tag javaslatára. Kivívó a kivitt könyvért felelős s elvesztés vagy elronogulás esetén annak árát megtéríteni tartozik. Nagyvárad-Váralja, 1898. szeptember 6. *Mártonffy Zoltán*, könyvtáros.

* **Krivány idézése.** A hivatalos lap tegnapi számában az aradi törvényszék váltóbirósága buzgólkodik azon, hogy *Krivány János* »váltó aradi lakos«-t az ismeretlenség homályából visszacsalogassa, hogy ezáltal az aradmegyei takarékpénztárnak 35 frtot és járulékait megmentsen. Anélkül, hogy eredményében nagyon megbiznánk, ideiktatjuk az érdekes idézést egész terjedelmében — tessék a nevetéstől tartózkodni:

Idézés. 10374/1898. Az aradi kir. törvényszék mint váltóbiróság közhírré teszi, hogy dr. Szalay Károly aradi ügyvéd által képviselt ismeretlen tartózkodású Krivány János volt aradi lakos ellen az aradmegyei takarékpénztár részvénytársaság 35 frt és jár. iránt rendes keresetet adván be, a perfelvételre 1898. évi október hó 13. napjának délelőtti 9 óráját ezen kir. törvényszék pertárába kitzte és hogy az ismeretlen tartózkodású alperes képviselésére ügygondnokul dr. Szalay Károly aradi ügyvédet kinevezte.

Egyszersmind felhivatik az ismeretlen tartózkodású alperes, hogy a részére kirendelt ügygondnokot a célszerű védelemre nézve kellőleg utasítva, vagy a bíróságnál más ügyvédet nevezzen, ellenkező esetben pedig mindezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa. Kelt Aradon, 1898. évi augusztus hó 29. napján. Az aradi kir. törvényszék mint váltóbiróság.

* **A vasutasok séréleme.** A nagyvárad vasútállomás raktár személyzetének nem valami rózsás állapotuk van; nem győzik a munkát. Kérvényt adtak be a kolozsvári üzletvezetőséghez, a melyben elpanaszolják, hogy naponta 16—18 órát kell dolgozniuk s még így sem bírják elvégezni az emberfeletti munkát. Kérik a személyzet-szaporítását.

* **Téves fölfogás.** *Jani:* Mit csinálsz olyan sokáig, Feri?

Feri: Tanulok.

Jani: Mit tanulsz?

Feri: A rendhagyó igék hajtogatását.

Jani: Olyan régóta? És még most sem hajtogattad össze?

* **Befizetések.** A »Biharmegyei Korona takarékos és hitelszövetkezet« koronás befizetései e hó 8-ika csütörtök helyett e hó 9-én pénteken délután 3—5 óráig teljesítendő. Az igazgatóság.

* **Színes fényképezés.** Szenzációs eredményt ért el a magyar fényképezés Nesztora, Veres Ferencz kolozsvári fényképész a színes fotografálás terén. Tíz évi kísérletezés után olyan anyagokat fedezett fel, a melyek segítségével a napsugár néhány percz alatt az eredetihez mindenben hasonló színes képet másol. Kezdetben 6 hétig kellett a képet a napsugárnak kitenni, a másolat akkor is halvány volt, most elég néhány percz arra, hogy a színeket mindenben hűen visszaadja. Veres eddig 4836 kísérletet tett, 1336-féle anyagból 600 fajtát sikerrel használt kísérleteinél. A színes fényképezés terén az ő eredménye eddig a legjobb. Egy angol társaság százezreket ajánlott fel arra, hogy találmányát megismertesse. Veres nem tette. Reméli, hogy másodperczekre redukálhatja találmányát s akkor milliókat szerezhet hazájának. Veres törekvését a magyar kormány támogatásába készülnek ajánlani szakkörök.

* **Az eltűnt férj.** Okány biharmegyei községből eltűnt Gonda Lajos asztalos, egy népes család fentartója, mert a váltó tartozásait nem tudta föltérteni. A család kétségbeesett, mert azt hitték öngyilkos lett. Az előjáróság pedig kerestette mindenfelé, még a Köröst is átkutatták. Gonda azonban nem tűnt el, hanem pipáját és két csomó dohányt zsebre vágván, a zsendelyes ház padlásán bujt el. Őt és fél napig keczmergett odafönt étlen-szomjan. Végighallgatta azt a sok sirást, jajgatást és panaszt, a mely bánatos felesége és leányai ajkairól hangzott el. Hallotta, hogy kerestetik a környéken, hogy a folyót is átkutatták, majd azt is hallania kellett, hogy családja el akarja hagyni a házat, a melyre a hitelezők rátették a kezüket. És nem mozdult őt és fél napig. És a hatodik nap délután csak előmászik, tetőtől-talpig pókhálósan, porosan, az éhségtől elaszva, a kemény fekhelytől eltörődve, egyszerre beállít a síró-rívó családhoz és így köszönt reájuk:

— Hozzatok egy pakli dohányt, mert nem birom tovább. . .

Eleség és víz nélkül el lehetett, az éhség és szomjuság gyötrelmét nem érezte, de a dohányzási szenvedélyt már nem tudta leküzdeni. Gonda asztalost, különben ezermesternek nevezik a környéken. Mindenhez ért, csak azt nem tudja kifundálni, hogy az adóságait miképp fizesse le.

* **Alapszabály megerősítés.** A nagyvárad kerületben alkalmazott kincstári és nem kincstári posta és távirda személyzet temetkezési egyesületének alapszabályait a m. kir. belügyminiszter megerősítette.

* **Befizetések a polgári takarékos és segélyszövetkezetnél.** A polgári takarékos és segélyszövetkezet 3-ik évtársulatának befizetései az ünnep miatt holnap délelőtti 9—11 óráig teljesítendő.

* **Negerek Váradon.** Ne tessék megijedni, nem valami emberevő faj, hanem olyan baksis kereső népek vagy huszan, kiket a seft kicsalt a legsötétebb Afrikából is ide a civilizált Európába. A nagyvárad országos vásár ideje alatt a nagy-piaczterén ütök fel sátrukat, ahol 20 és 10 krok mellett megtekinthetők.

Hornyánszky a ravatalon.

A szerencsétlen bohém fiu, *Hornyánszky*, most már ott fekszik a biharmegyei közkörház halottas szobájában a ravatalon, körülvéve két testvérétől, kollégáitól s tisztelőitől.

Csendesen fekszik, megszüntek bánatai, nem érzi azt, ami a halálba kergette, amit örök titoknak magával vitt a másvilágra.

Délután a ravatalt is felállították. Behelyezték a koporsóba a boldogtalan ifju földi maradványait.

Alig látszik az arcán, hogy halott. Csak a halványasága és a környezet — a koporsó mutatja, hogy a szegény fiu szive már nem dobog, hogy ő már halott.

Csak huszonegy évet élt.

Huszonegy éves korában, amikor a legszebb az élet, amikor mindent rózsaszínben látunk, amikor a képzelet szárnyain az egész világot bejárjuk s építünk a futó homokra légvárakat — aminek a neve remény, ő akkorára megunta az életet s eldobta azt magától.

Más ember ilyen korban örül az életnek, ragaszkodik ahhoz, ő neki nem kellett, s mert más uton nem tudott tőle megszabadulni, eldobta azt magától erőszakosan.

Ismét szaporodott egyvel azoknak a boldogtalan ifju embereknek a száma, akik kora ifjuságokban mohón kapva a peszimista bölcsészek munkái után, azt megérteni nem képesek, s tönkre teszik fiatalágukat, nem találnak boldogságot s örömet az életben s mikor már nagyon ráuntak az életre, az öngyilkossághoz folyamodnak.

Ez az egyedüli pont az, ami némi világosságot vet a *Hornyánszky* öngyilkosságának okára.

Tegnap hajnalban megérkezett a *Hornyánszky* másik fivére is. A szülei valószínűleg ma hajnalban érkeznek.

Tegnap rendezkedtek a temetés felől. A boldogtalan embert haza szállítják Pestre a családi sírboltba.

A ravatalt tegnap este állíthatták fel, addig a halottas kamarában feküdt. Délután tették meg a hivatalos bonczolást.

Dr. *Baróthy* Ákos városi főorvos és dr. *Mayr* László végeztek a törvény által előírt módon ezt a szomorú kötelességet. Természetesen a bonczolás megállapította a morphiúm és trionál mérgezést.

Csak a bonczolásnál tűnt ki igaziban, hogy minő irtózatos munkát végzett a mérég a szerencsétlen ember belsejében.

Hornyánszky ravatalát most egyelőre a Biharmegyei közkörház külön halottas szobájában állították fel.

Virágok között van felállítva a ravatal, a melyen nehéz érzékporsó nyugszik.

A ravatalt a Kegyelet temetkezési egyület állította fel, mint mindig, ugy most is rendkívül izlésesen.

A ravatalt a tegnapi nap folyamán felkereste minden volt kollégája, barátai, az újságírók s tisztelői nagy számban, ugy hogy a halottas szoba egész nap telve volt a látogatókkal.

A szintársulat tagjainak az volna az óhaj-tásuk, hogy *Hornyánszkyt* ne a közkörházból temessék el, hanem a színház udvaráról.

Ez ügyben tegnap este küldöttség volt a színház intendánsánál *Bölonyinél*, hogy felkérjék, hogy erre engedélyt adjon.

Az intendáns a maga részéről semmi kifogást sem tett ez ellen s így hogyha más akadály nem merül fel, a sokat szenvedett ember temetése ma délután négy órakor a színház udvaráról lesz. Ha azonban ez nehézségekbe ütköznék, ugy a temetés a közkörházból fog történni.

A halottat azután az éjjeli tizenegyórákor induló vonattal Budapestre szállítják, ahol holnap a családi sírboltba helyezik.

A szomorú esetről a színház tagjai a következő gyászjelentést adták ki:

A kolozsvári országos nemzeti színház igaz-

— De hát kérem! — szoltam közbe.

— Hallgassa meg Miklós — folytatta majdnem suttogva. — Emlékezik rá, néhány héttel ez előtt a bárónő azt mondatta mindekninek, hogy beteg — nem is járt kint. Egyidőre eltűnt. — Jól van, de ennek dacára itt is ott is észrevette valaki, hogy a félhomályban kocsira szállt vagy mélyen beburkolózva a mellék utcákon bolyongott, ernyőjét mindég arca elé tartotta, mintha a legrosszabb uton járna!

— Nos ez mind lehetséges, de mi következik ebből?

Az öreg hölgy bosszusan rázta fejét.

— Sokan utána mentek, Miklós . . . különböző alkalmakkor. Minden este, valahányszor férje nem volt otthon, a következő utat tette meg: a színház téren át a Nekár-utcán le egészen a második kereszt sétatérig, az után felfele egészen a Kert-utca 3 ik számú házáig, ez magános villa, majdnem a hegyen, ott valahol eldugva. Ott pedig Köhler nevű úri ember lakik nejével, öregek már és náluk van szálláson egy amerikai úr névszerint Williams Konstantin. A kürlistán úgy van bevezetve, mintha valami Neu-Orleansba való magánzó lenne.

Közbe akartam szólni, a hercegnő azonban nem hagyott rá időt.

— Nézze Miklós — folytatá gyorsabban.

— — — Maga jó barátja a bárónak és Melániának, menjen át hozzájuk, keresse fel a bárónőt, hogy négy szemközti akar vele beszélni, de még ma és mondja meg neki, hogy fontos beszélni valóm van vele, bármelyik órában fogadom. Figyelmeztetni akarom — anyailag fogok vele banni. — Tanácsra, intésre van szüksége. És azután Miklós meg kell tudnia, kifürkésznie, hogy ki az az amerikai. Tudni akarom. Azt mondják, hogy valami linsiedeli család — — nagyon érdekel. Csak okosan Miklós! Kedves barátom . . . Oh! — nagyot sóhajtott.

— Mit csinál az ön kis Alexandrowskájája?

— kérdé azután a beszélgetés tárgyán fordítva. Kissé elpirultam.

— Nagyon csinos leány — jó családból való. — Maga meg éppen abban a korban van, mikor a férfiak házasodnak. — Miklós most már menjen és jól híreket hozzon a megbízásokról. Isten áldja barátom, a viszontlátásra! Meghajtottam magam, távoztam!

* * *

Mindaz, a mit hallottam, nagyon felizgatott, úgy, hogy valósággal rohantam a lépcsőn lefele.

— Ah . . . ah! — szoltam magamban menetközben — minő különös, szomorú dolgok! . . . A hercegnő téved! . . . De nem, a dologban mégis volt valami igaz, napok, hetek teltek el úgy, hogy a bárónő az ablaknál ült, sirt, esténként pedig nyugtalanul járkált felső szobájában. A kis Ninus reggelenként magában ment nevelőnőjével sétálni. Anyja most nem vagy nagyon ritkán kísérte, azt azonban láttam, hogy fent akárhányszor hevesen szoritotta kebléhez, miközben elsápadt és zokogott.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A hadgyakorlatok.

Budapest, szept. 6. (Saj. tudós. táv.) Buziásról táviratozzák a »Budapesti Tudósító«-nak: A mai hadgyakorlat alkalmasint Buziás és Daruvár közt folyik le. O Felsége reggeli háromnegyed 7 órakor fényes kísérettel a színészei uton az Obianda pusztá felé lovagolt, a mely alighanem középpontja lesz a mai akciónak.

Vilmos császár a katonák közt.

Budapest, szept. 6. (Saját tud. táv.) Oeynhausentől távirják: Abban a pohárköszöntőben, amelyet Vilmos császár tegnap Götzére, a 7-ik hadtest parancsnokló tábornokára mondott, azt mondta

a császár, hogy meg van győződve, hogy a csapatok most egy hajszállal sem rosszabbak, mint azokat nagyatyjától átvette és hogy azok a jövőben is szem előtt tartva a dicsőségteljes hagyományokat és dicsőséges történelmet, mint eddig teljesíteni fogják fogadalmukat.

Olaszország a békeért.

Budapest, szept. 6. (Saját tud. táv.) Rómából a »Popolo Romano« jelenti, hogy a kormány megállapította a lefegyverzési értekezlet ügyében az orosz jegyzékre adandó válasz tartalmát. A nevezett lap szerint a válasz Olaszország rendkívüli megelégedését fejezi ki a czár nemes kezdeményezése felett és az olasz kormány ama határozott akaratát, hogy ezt a kezdeményezést minden lehető eszközzel támogassa, hogy a béke jótéteményei minden nemzetnek hosszú időre biztosítva legyenek.

A háboru után.

Budapest, szept. 6. (Saj. tud. táv.) Madridból távirják: A Fabra-ügynökség egyes szenátorok közlése alapján a következő tudósítást teszi közé a szenátus zárt üléséről: Sagasta miniszterelnök azt indítványozza, hogy a területi átengedés kérdését zárt ülésen tárgyalják. R i v é r a (demokrata) demokratikus szempontból Sagasta indítványa ellen szól és úgy véli, hogy a terület-átengedést nyilvános ülésen kell tárgyalni. A tárgyalások nyilvánosságának — ugymond — nem lehet hátrányos befolyása a békealkudozásokra. Az országnak joga van a tanácskozások tárgyát megismerni. Sagasta vagy, mint azelőtt minden szabadelvű kormány tette, vegye számba a közvéleményt, vagy pedig, ha a liberális elveket elejti, lépjen vissza. Végül kikel az ellen, hogy a lapokat cenzurálják.

Sagasta miniszterelnök azt válaszolja, hogy nemzetközi jellegű, kényes kérdéseket mindig zártüléseken tárgyaltak. A jelen helyzet — ugymond a miniszterelnök — komoly; a hadállapot még tart, csak fegyverszünet van, hogy a békét véglegesen megköthessék. Szóló az indiszkrecziót a parlamenti nyelvben rendkívül veszélyesnek tartja, mert annak hátrányos befolyása lehet a diplomáciai tárgyalásokra. Ha e tárgyalásokat befejezték, annak minden fázisát nyilvánosságra hozza, minden okiratot előterjeszt és minden felelőséget elvállal. Most egységesen, egyetértően kell az ellenséggel szemben megjelenni. A kormány hivatkozik az ország képviselőinek hazafiságára, hogy gátoljanak meg minden szenációs beszédet, amely megghiusithatná a tárgyalások óhajtott eredményét.

Rivera éles kritikát gyakorolt a kormány eljárása fölött és azt teszi felelőssé Kuba, Portorico és a Filippi-szigetek elvesztéséért.

A szenátus elnökének indítványára elhatározták, hogy a demokratáknak távozniok kell a teremből.

Sanches Toca (konzervatív) rosszalja a kormány magatartását és a zárt ülést alkotmány sértésnek bélyegzi.

Sagasta ragaszkodik ahhoz, hogy a békejegyzőkönyv tárgyalása zárt ülésben történjék.

Duran szemére veti a kormánynak, hogy a kamara házszabályait nem helyesen értelmezi.

Fabie (konzervatív) kijelenti, hogy fölösleges volt a cortest összehívni, ha a békejegyzőkönyvet nem tárgyalhatja nyilvános ülésben.

Ruiz Martinez szenátor, bár a többséghez tartozik, rosszalja Sagasta magatartását.

Binedo havannai szenátor hevesen kikelt a zárt ülés ellen.

A szenátus 57 szóval 6 ellenében elhatározta, hogy a tanácskozásokat zárt ülésben folytatja.

A konzervatívek a többséggel, a demokraták és köztársaságiak pedig az indítvány ellen szavaztak.

Budapest, szept. 6. (Saj. tud. táv.) Madridból távirják: A konzervatívek — ugylátszik — el vannak tökévelve, hogy nem támasztanak nehézségeket a kormánynak; míg a demokraták, karlisták, republikánusok és Veyler hívei a kormány részéről benyújtott törvényjavaslatok ellen erélyesen küzdeni szándékoznak.

A »Liberal« barcelonai távirata jelenti, hogy a csendőrség ott egy 37 tagu fegyveres bandának jött nyomára.

Tűzvészek.

Budapest, szept. 6. (Saj. tud. táv.) Bordeauxból távirják: A Marche Prime közelében levő fenyőerdőt körülbelül 12 ezer hektárnyi területen tűz pusztította el, amelynek több erdészlak, valamint Larche város egy része is martalékul esett.

Budapest, szept. 6. (Saj. tudós. táv.) Rómából távirják: Maddaloniban, Caserta közelében nagy tűzvész pusztított, melyben hét ház hamuvá égett. Két asszony és két gyermek a lángokban lelte halálát. Az anyagi kár jelentékeny.

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1898. szept. hó 6-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: Ó 8.40. Uj 8.10. Kétsz. buza 7.—6.60. Rozs 6.60—6.40. Arpa 5.—5.30. Zab 5.—5.30. Tengeri: ó 5.80. uj 5.70. Borsó 14.—. Lencse 16.—. Bab 7.40. Köleskása 12.—. Burgonya 2.20. 100 kiló lángliszt 15.50. zsemlyeliszt 14.50, fehérkenyér liszt 13.40, barnakenyér liszt 10.20, széna fuvarral 2.—, szalma 0.60 Szalona 72.—, 6 kiló zsup-szalma —06, 150 dkgr. alom-szalma —03. 1 köbm. bikkfa 3.20, tölgyfa 2.90, cserfa 3.35. 100 kiló marhahus 48.—. Öntött gyertya 44.—. Lámpaolaj 44.—. 1 liter ó-bor —50. Uj-bor —40. Pálinka —32, Szilva pálinka —.90. Szesz 1.—. 1 mm. kőso 10.70, nyers fagyú 24.—. olvaszt. fagyú 33.—, szappan 24.—, birka gyapju —, magyar gyapju —, Egy hektoliter ó-bor 33.—, uj bor 23.—, mész 1.10, kemény faszén 1.70, puha faszén 1.50, kendermag 10.—, köles 4.50 repce 12.—, dió —, mogyoró —, aszu szilva —. Egy kilogramm savanyu káposzta —, szalonna 72, sertésus 60, juh-hus 36. veres hagyma 7, fog-hagyma 24, bors 1.—, paprika 1.20, barnakenyér 12. Egy liter kőolaj 20. 1 mm. bükköny —, 1 mm. luczernamag — 1 mm. lóhere —, 1 mm. burgondi —.

Forgalmi kimutatás 1898. évi szept. 6-ról: Tiszta buza körülbelül 3000 hltr. kétszeres buza 600 hltr, rozs 800 hltr, árpa 400 hltr, zab 400 hltr, tengeri 100 hltr, burgonya 260 hltr. Lásbas jószágok: Hizott sertés mintegy 50

drb, félhizott 75, sovány 200, süldő 340, malac: 640, hizott marha 22, jármás ökör 650, fejős tehén 348, borju 310, bivaly 12, juh és kecske 200, ló 288.

Marha ártáblázat 1898. szeptember 6-ról
Egy pár első rendű jármás ökör 325—345, egy pár másodrendű jármás ökör 220—315, egy pár harmadrendű jármás ökör 130—210, 1 pár fejős tehén 90—190, 1 drb. vágó ökör 250 kgr. 65—86, 1 drb vágó tehén 150 kgr. 45—65, 1 drb. veres borju 12—20, 1 drb. fél éves borju 16—25, 1 drb. egy éves borju 22—35, két éves borju 34—58, 1 pár hizott sertés 57—96, 1 pár fél éves 20—24, 1 pár egy éves sertés 35—52, 1 pár két éves sertés 56—82, egy jó igás ló 55—110, egy pár ökrbőr 16—21, egy pár tehénbőr 13—16, 1 pár borjubőr 6—8, 1 pár ló bőr 7—10.

Reich Jenő s Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, szeptember 6.	
Buza őszre	8.46
Buza tavaszra	8.36
Új tengeri	4.49
Tengeri augusztusra	5.18
Rozs őszre	6.72
Zab őszre	5.35

Értéktőzsde.

Budapest, szeptember 6.

Az irányzat nyugodt.

Salgótarjáni	620.—
Wggon-kölcsön	237.50
Villamos vasut	259.30
Osztrák hitel	357.80
Magyar hitel	393.50
Allamvasut	354.50
Déli vasut	78.—
Rimamurányi	252.—
Magyar jelzálog	250.25
Magyar leszámítoló	262.50
Iparbank	104.25
Budapest közuti	378.—
Kereskedelmi	1435.87

Bécs, szeptember 6

Az irányzat szilárd.

Osztr. hitel	358.—
Magyar hitel	394.—
Allamvasut	353.87
Birodalmi márka	58.87

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1898. szeptember 6-án

Magyar aranyjárdék 4%	120.85
Magyar koronajárdék	98.50
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4/10%	119.25
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.50
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	120.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	96.70
Italmérési jog megváltási kötvény	100.40
Horvát-szlavón földtehermentesítési kötvény	97.25
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	161.—
Tiszabábalyozói és szegedi sorsjegyek kölcsön	140.75
Osztrák járdék papírban	101.60
Osztrák járdék ezüstben	101.25
Osztrák járdék aranyban	121.50
Osztrák korona járdék	101.25
1860. Osztrák államsorsjegyek	140.75
Osztrák magyar bankrészevény	905.—
Magyar hitelbankrészevény	393.—
Osztrák hitelintézeti részevény	359.75
Páris vista	354.50
Német birodalmi márka	953.—
London vista	120.15
Páris vista	47.55
20 márkás arany	11.75

SZERKESZTŐI POSTA

Kemény. Helyben. Szives előzékenységet — köszönjük, azonban levelező lapjára a következőket válaszoljuk: 1. Mi párbaj híreket csak igen ritkán közlünk, mert ellenségei vagyunk a párbajmániának. 2. *Kemény* nevű joghallgatót idáig nincs szerencsénk ösmerni, az ideai almanachban legalább ilyen név nem fordul elő s azért levelező lapját illő helyére — a papír-kosárba helyeztük.

NAGYVÁRADI SZINKÖR.

Évadbérlet 124. szám. Kisbérlet 122. szám
Páros Páros

Ma szerdán, 1898 szeptember 7-én
a kolozsvári országos nemzeti színház személyzetével:

Hoffmann meséi.

Regényes opera 4 felvonásban.

Személyek:

Hoffmann, meseíró	Mezei M.
Lindorf tanácsos	
Coppelius	Kassai K.
Csoda-orvos	
Spalanzani, professor	Nyárai A.
Krespel, zenész	Török K.
András	
Cochénille	Leövey L.
Ferencz	

Luther, korcsmáros	Vank I.
Stella	
Olympia	Székely Irén
Antonia	
Miklós, Hoffmann barátja	Lányi Edith
Nathaniel	Szabó J.
Volfram	Fehérváriné J.
Hermann diákok	Várad M.
Vilmos	Gergely M.
Fantom	Váradiné
A mizsa	Solti Helén

Kezdeté 7, vége 10 órakor.

Holnap, csütörtökön nyolczadszor:

1848.

Látványos színmű 9 képben.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyváradon, a Nagypiacz-téren.
Saját sátorában.

Szudani négerok

afrikai benszülöttek

Nagyváradon.

A híres **szudani afrikai karaván** megérkezett, mely 20 tagból áll. **Csak rövid ideig marad Nagyváradon.** Naponta délután minden órában a **Nagypiacztéren**, e czélra felállított sátorban

szabad előadást

rendeznek. Bemutatják **hazai játékaikat, dalaikat, vadhangu imáikat, izomtánczokat, házassági szertartásaikat arab zenekísérettel, gyermekrablásokat, harczászatukat.** A karaván annak idején Budapesten is nagy feltűnést keltett, mivel éppen az eredeti afrikai félvad néptörzsből származnak.

Belépti-díj: ülőhely 20 kr, állóhely 10 kr.

Fényes Márton,
igazgató.

HEVESI A.

Nagyvárad.

Kossuth-utca, Mezey-ház.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy külföldi bevásárlásaimból hazaérkeztem s egyedüli

HEVESI A.

Nagyvárad.

Kossuth-utca, Mezey-ház.

első nagyváradai verseny-áruházamban

a már ismert szolid és pontos kiszolgálás mellett

30 százalékkal olcsóbban, mint bárhol

kapható mindennemű és divatos *férfi- és gyermekkalapok* 60 krtól feljebb, *női-, férfi- és gyermek-czipők* 40 krtól feljebb. *Rabok által kötött harisnyák* 10 krtól feljebb. *Kötött árúk: téli alsó ruhák, Jüger ingek és nadrágok.* Férfi és gyermek *téli siphák.* Férfi és női *fehéneműek* nagy választékban.

Továbbá *női- és leányruhák, flu-szövet és trikot-ruhák* nagy raktára 1 frt 20 krtól kezdve. — *Blousok, kötények, zsebkendők, szallagok, csipkék és bőröndök.*

Iskola-táskák fiuk és leányok számára legnagyobb választékban.

Nyakkendők 10 krtól feljebb.

A nagyérdemű közönségnek az eddig irántam tanusított jóindulatát meghálálva, igyekezni fogok, ezután is a legjobb és pontos kiszolgálással rendelkezésére állani. Kiváló tisztelettel

Első nagyváradai versenyáruház Nagyvárad, Kossuth-utca. HEVESI A. Mezey-ház.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1898. évi május 1-től.

Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.						Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.						Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.					
	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	T. v.
Kolozsvár ind.	11 01	5 23	7 00	6 13	—	Budapest ind.	9 15	2 15	5 45	8 30	—	P.-Ladány ind.	4 06	1 31	6 00	2 29	6 05
B.-Hunyad >	12 20	6 40	8 37	7 54	—	Nagyvárad >	10 20	3 25	7 54	10 16	—	Debreczen >	5 22	3 —	6 55	3 56	8 20
Csucsá >	12 52	7 09	9 19	8 32	4 49	Szolnok >	11 19	4 23	9 27	11 31	—	Érmihályfalva ér.	6 35	4 01	7 38	4 58	9 28
Bucsa >	—	—	9 33	8 51	5 13	P.-Ladány >	12 55	5 55	11 53	2 00	5 00	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.					
Brátka >	—	—	9 50	9 10	5 38	Báránd >	—	—	12 07	2 12	5 17		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Rév >	1 34	7 47	10 08	9 30	6 13	Sáp >	† 1 17	† 6 15	12 24	2 27	5 38	Érmihályfalva ind.	6 36	11 09	5 35	9 14	8 13
Élesd >	† 1 48	† 7 59	10 25	9 48	6 42	B.-Ujfalva >	1 33	6 30	12 46	2 47	6 04	Debreczen >	3 37	12 36	8 15	10 27	8 54
Mező-Telegd >	2 01	8 11	10 42	10 07	7 10	M.-Peterd >	—	—	1 00	3 00	6 21	P.-Ladány ér.	5 13	1 45	9 45	11 28	9 48
F.-Vásárhely >	—	—	11 01	10 27	7 38	M.-Keresztes >	—	—	1 14	3 12	6 37	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.					
Várad-Velenceze >	2 25	8 32	11 10	10 37	7 51	Bors >	—	—	1 28	3 25	6 56		V. v.	V. v.			
Nagyvárad ér.	2 31	8 38	11 17	10 44	8 —	Püspöki >	—	—	1 36	3 32	7 08	Debreczen i.	8 35	4 21	Nagy-Léta-	V. v.	V. v.
Nagyvárad ind.	2 38	8 43	11 32	11 04	2 22	Nagyvárad ér.	2 11	7 07	1 48	3 42	7 22	Vértés ind.	—	—	Vértés ind.	5 25	1 05
Püspöki >	—	8 51	11 42	11 14	2 37	Nagyvárad ind.	2 18	7 14	2 06	3 58	1 22	Sáránd >	9 28	5 06	M.-Pályi >	5 47	1 30
Bors >	—	—	11 50	11 22	2 48	V.-Velenceze >	2 25	—	2 30	4 05	1 31	H.-Bagos >	9 41	5 17	H.-Pályi >	6 03	1 48
Mező-Keresztes >	—	—	12 03	11 37	3 20	F.-Vásárhely >	—	—	2 41	4 16	1 46	H.-Pályi >	10 05	5 41	H.-Bagos >	6 18	2 05
Mező-Peterd >	—	—	12 15	11 50	3 38	M.-Telegd >	2 50	7 43	3 03	4 38	2 19	M.-Pályi >	10 20	5 55	Sáránd >	6 40	2 29
B.-Ujfalva >	3 18	9 23	12 29	12 05	4 16	Élesd >	† 3 04	† 7 56	3 21	4 56	2 50	N.-Léta-	—	—	Debreczen é.	7 18	3 13
Sáp >	† 3 33	† 9 38	12 47	12 25	4 49	Rév >	3 26	8 18	3 45	5 20	3 32	Vértés ér.	10 43	6 15	Debreczen é.	7 18	3 13
Báránd >	—	—	1 01	12 41	5 13	Brátka >	—	—	4 06	5 43	4 08	Sáránd—Derecske.					
P.-Ladány >	4 05	10 06	1 34	1 19	5 31	Bucsa >	—	8 51	4 27	6 04	4 36		Sz. v.	Sz. v.			
Szolnok >	5 39	11 44	3 35	3 37	—	Csucsá >	4 16	9 06	4 53	6 31	5 03	Sáránd ind.	9 38	5 16	Derecske ind.	6 00	1 49
Nagy-Káta >	6 34	12 41	4 45	5 07	—	B.-Hunyad >	4 52	9 37	5 32	7 16	—	Derecske ér.	9 57	5 35	Sáránd ér.	6 20	2 09
Budapest ér.	7 50	1 50	6 20	7 10	—	Kolozsvár ér.	5 55	10 37	6 59	8 33	—						

Nagyvárad—Szeged.			Szeged—Nagyvárad.			Nagyvárad—Arad.			Arad—Nagyvárad.										
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.				
Nagyvárad ind.	10 20	4 25	7 30	Szeged ind.	3 45	10 25	6 40	Nagyvárad ind.	10 20	4 25	7 30	Arad ind.	5 10	11 20	9 35				
Ósi >	10 30	4 36	7 44	H.-M.-Vásárhely >	4 44	11 05	7 57	Gyula >	12 21	6 34	10 21	Kurtics >	5 39	11 52	10 07				
Less >	10 48	4 56	8 06	Oroszháza >	5 39	11 54	9 38	Békés-Csaba >	2 23	7 17	4 32	Kétegyháza >	6 14	12 37	10 54				
Gyapju >	10 56	5 04	8 18	Csaba >	7 00	2 33	4 50	Kétegyháza >	2 54	7 44	5 03	Békés-Csaba >	7 —	2 33	4 50				
Cséffa >	11 0	5 12	8 29	Gyula >	7 27	3 05	5 26	Kurtics >	3 28	8 20	5 38	Gyula >	7 27	3 05	5 26				
Szalonta >	11 26	—	9 08	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	Arad ér.	3 55	8 47	6 05	Nagyvárad ér.	9 32	5 30	8 31				
Kötegyán >	11 46	† 57	9 37	Kötegyán >	† 7 56	3 39	6 09	Szombatság-Rogoz—Dobrest.						Dobrest—Szombatság-Rogoz.					
Sarkad >	11 57	6 9	9 51	Szalonta >	8 23	4 10	6 47					Szombatság-Rogoz ind.	6 08	7 55	Dobrest ind.	4 22	6 36		
Gyula >	12 21	6 34	10 21	Cséffa >	8 42	4 34	7 18	Nánhegyesel >	† 6 34	† 8 21	Nánhegyesel >	† 4 32	† 46						
Csaba >	2 10	7 22	4 44	Gyapju >	—	4 42	7 29	Dobrest ér.	6 44	8 31	Szombatság-Rogoz ér.	4 56	7 17						
Oroszháza >	3 10	8 22	5 50	Less >	9 04	5 00	7 51												
H.-M.-Vásárhely >	4 00	9 26	7 00	Ósi >	9 21	5 19	8 16												
Szeged >	4 35	10 20	7 55	Nagyvárad ér.	9 32	5 30	8 31												

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.			Vaskóh—Belényes—Nagyvárad			Nagyvárad—Gyoma.			Gyoma—Nagyvárad.								
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	Th. v. sz. sz.		V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.						
Nagyvárad ind.	3 50	2 40	Vaskóh ind.	4 30	2 —	Nagyvárad ind.	5 50	2 37	Gyoma ind.	3 40	2 40						
V.-Velenceze >	4 05	2 51	Lunka-Rézbánya >	† 4 42	† 2 43	Ósi >	6 09	2 51	Déva-Ványa >	4 37	3 43						
Félix-Fürdő >	4 32	3 13	Szudrics >	5 09	3 12	Uj-Palota >	6 24	3 05	Körös-Ladány >	5 13	4 25						
Kardó >	4 50	3 27	Belényes >	5 37	3 52	Gyires >	6 41	3 17	Szeghalom >	5 40	4 56						
Magyar-Gyepes >	5 50	4 17	Sonkolyos >	† 5 58	† 4 15	Körös-szeg >	7 02	3 36	Vésztfő >	6 12	5 33						
Tasádfő >	6 07	4 31	Belényes-Ujlak >	6 10	† 4 27	Szakál >	7 39	4 05	Kót >	6 38	6 08						
Drág-Cséke >	6 30	4 45	Borz >	† 6 19	† 4 37	Nagy-tóti >	7 55	4 21	Iráz >	6 52	6 22						
Magyar-Cséke >	6 50	† 5 —	Sólyom >	6 35	4 58	Komádi >	8 25	4 32	Komádi >	7 10	7 04						
Dusesd >	† 7 05	† 5 12	Gyanta >	6 56	† 5 19	Iráz >	8 42	4 49	Nagy-tóti >	7 22	7 13						
Szombatság-Rogoz >	7 46	5 47	Hollód >	7 10	5 34	Kót >	9 19	5 14	Sakál >	7 48	7 49						
Hollód >	7 58	5 58	Szombatság-Rogoz >	7 31	6 03	Vésztfő >	9 44	5 32	Körös-szeg >	8 11	8 18						
Gyanta >	8 12	6 11	Dusesd >	† 7 55	† 6 34	Szeghalom >	10 34	6 13	Gyires >	8 33	8 33						
Sólyom >	8 38	6 36	Magyar-Cséke >	† 8 07	† 6 49	Körös-Ladány >	11 —	6 31	Uj-Palota >	8 47	8 53						
Borz >	† 8 53	† 6 50	Drág-Cséke >	8 26	7 17	Déva-Ványa >	12 03	7 21	Ósi >	9 03	9 12						
Belényes-Ujlak >	9 05	7 01	Tasádfő >	8 40	† 7 33	Gyoma ér.	12 45	8 06	Nagyvárad ér.	9 20	9 30						
Sonkolyos >	† 9 18	† 7 13	Magyar-Gyepes >	8 54	7 50	Nagyvárad—Érmihályfalva						Érmihályfalva—Nagyvárad.					
Belényes >	10 04	7 47	Kardó >	9 27	† 8 31												
Szudrics >	10 27	8 09	Félix-Fürdő >	9 40	† 8 45	Nagyvárad ind.	6 50	5 40	Érmihályfalva ind.	5 05	5 20						
Lunka-Rézbánya >	10 56	† 8 21	V.-Velenceze >	10 01	9 09	B.-Püspöki >	7 17	5 57	Érselind >	5 37	6 01						
Vaskóh ér.	11 12	8 49	Nagyvárad ér.	10 11	9 19	Bihar >	7 44	6 20	Székelyhid >	6 14	6 46						
Székelyhid—Margitta						Margitta—Székelyhid											
	V. v.	V. v.		V. v.	V. v.												
Székelyhid ind.	9 50	7 55	Margitta ind.	4 35	4 45	Nagyvárad ind.	6 50	5 40	Érmihályfalva ind.	5 05	5 20						
Apátkeresztur >	10 46	8 41	Monos-Petri >	4 46	4 56	B.-Püspöki >	7 17	5 57	Érselind >	5 37	6 01						
V.-Ábrány >	11 03	8 55	V.-Ábrány >	4 57	5 08	Bihar >	7 44	6 20	Székelyhid >	6 14	6 46						
Monos-Petri >	11 16	9 06	Apátkeresztur >	5 13	5 26	Paptamási >	8 13	6 48	Nagykágya >	6 27	7 00						
Margitta ér.	11 28	9 16	Székelyhid ér. reg.	5 54	6 07	Gyapoly >	8 29	7 03	B.-Diószeg >	6 42	7 20						
Fürdő-vonatok.																	
	Sz. v.	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Szept. 15-ig		Sz. v.	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Szept. 15-ig		Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Szept. 15-ig	
—	—	—	—	—	—	Nagyvárad	—	—	9 50	—	—	—	—	—	—	—	
30	15	10	7 50	9 24	11 17	Nagyvárad vásártér	6 30	8 10	9 43	11 38	2 32	4 35	6 32	8 44	—	—	
40	22	15	7 38	9 11	11 04	Várad-Velenceze	6 46	8 25	10 —	11 53	3 01	4 55	6 46	9 15	10	08	
40	22	15	7 35	9 08	11 —	Rontó	7 01	8 37	10 14	12 05	3 13	5 09	6 59	9 29	30	25	
40	22	15	7 24	8 57	10 42	Püspök-fürdő	7 06	8 42	10 19	12 10	3 18	5 14	7 04	9 34	30	25	
						Félix-fürdő	7 22	8 56	10 37	12 26	3 33	5 31	7 20	9 51	30	25	

† A vonatok közlekedési ideje közép-európai idő szerint van kitüntetve. — A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelenti.
 * jelzettek feltételes megálló helyek.